

Overzicht (deel)sessies BWE 2023 – Woensdag 11 oktober 2023

Plenair | Een wendbare brandweer

Prof. Désirée van Gorp, Nyenrode

In een snel veranderende samenleving is een wendbare brandweer nodig om in te kunnen spelen op nieuwe eisen met betrekking tot de rol van de brandweer, partners om mee samen te werken en het behouden en aantrekken van talent. Prof. Désirée van Gorp neemt ons mee op reis naar een toekomstbestendige brandweer aan de hand van bouwstenen voor noodzakelijke innovatie om relevant te blijven in de toekomst.

Plenair | Trends 2040: impact op de brandweer

Peter Joosten, Futurist

Hoe ziet de wereld er in 2040 uit? Hoe zullen technologische veranderingen en andere megatrends onze planeet, de samenleving en ons als mensen vormen?

Megatrends zijn langdurige structurele ontwikkelingen die onze economie, politiek en maatschappij in een grote mate beïnvloeden. Denk aan de klimaatcrisis, technologische vooruitgang en demografische veranderingen zoals vergrijzing en immigratie.

Welke ontwikkelingen hebben de grootste invloed op de toekomst van de brandweer? Welke impact hebben deze trends op je strategie en werkzaamheden? Welke acties kunnen jij en je collega's nu nemen om beter voorbereid te zijn op de toekomst?

1 | Nieuwe transportstromen, bekende vraagstukken?

Jeroen Keyser en Nils Rosmuller

We presenteren de ontwikkelingen in de energietransitie die een groei in transport van energie (gevaarlijke stoffen?) gaat betekenen, zowel in transportbewegingen, modaliteiten en volumes.

In de workshop beschouwen we de effecten op Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Operationele Voorbereiding en gaan we aan de slag om de gevolgen met elkaar te doordenken.

2 | KCR2 - Informatie Gestuurde Veiligheid voor de Brandweer

Steven van der Looij

Binnen het KCR2-traject werken de Veiligheidsregio's aan 25 gekoppelde Veiligheid Informatie Knooppunten (VIK's). De VIK's richten zich op de koude, lauwe en warme fase van brandweezorg & crisisbeheersing. In de workshop inventariseren we de informatiebehoefte van de brandweer. Dit doen aan de hand van het informatiebeeld over jaarwisseling '23-'24 dat nu wordt gemaakt.

3 | Reddingsploegen op de rand van vakmanschap en veerkracht in Turkije

Robert Noteboom en Job Kramer

In deze deelsessie delen we de uitdagingen en ervaringen van reddingsgroepen in Turkije, die getraind zijn volgens internationale procedures en standaarden. De realiteit van de praktijk is vaak onvoorspelbaarder en vol dilemma's. Hoe gaan deze teams om met onverwachte situaties en welke strategieën ontwikkelen zij om veerkracht en efficiëntie te behouden? We onderzoeken de balans tussen strikte naleving van protocollen en de flexibiliteit die vereist is om effectief te werken in complexe en veranderende omgevingen. Deze sessie biedt inzicht in de veelzijdigheid en aanpassingsvermogen die essentieel zijn voor het succes van reddingsoperaties in het veld.

4 | Leren leven met vuur in de natuur

Edwin Kok en Hester Veltman

Het aantal en de intensiteit van natuurbranden neemt de laatste jaren snel toe als gevolg van klimaatverandering. Dat vraagt om maatregelen om de impact van natuurbranden zo klein mogelijk te houden. Preventie, slimme repressie en onderzoek moeten hand in hand gaan om risico's zoveel mogelijk te beperken: een integrale aanpak voor natuurbrandbeheersing dus. Want vuur in de natuur speelt in de toekomst een steeds grotere rol. Brandweer Nederland werkt samen met veel andere organisaties om voorbereid te zijn op natuurbranden: nu en in de toekomst. In deze presentatie gaan we ook verder in op de stappen die zijn gezet om dit thema ook landelijk op de politiek-bestuurlijke agenda te zetten.

5 | Blijf bij de les!

Frans Schippers en Coby Flier

De Raad Commandanten Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) en het NIPV hebben opdracht gegeven een perspectief te ontwikkelen op het onderwijsstelsel van de veiligheidsregio's met een bijbehorend plan van aanpak. In deze workshop delen de opdrachtnemers de uitkomsten en nemen je mee in de analyse, inzichten en voorstellen tot verbetering van het onderwijsstelsel. De voorstellen hebben invloed op de wet Veiligheidsregio's, opleidingsinstituten, docenten, instructeurs, examinatoren, etc. Graag nemen we de deelnemers mee en luisteren naar de reacties. Het doel blijft te komen tot verbeteringen waar brandweermensen en medewerkers van Veiligheidsregio's iets aan hebben.

6 | Brandveilig beheer en gebruik van woongebouwen

Joost Ebus

In samenwerking met diverse (koepels van) gebouweigenaren heeft het NIPV in opdracht van het Ministerie van BZK een leidraad en een e-module ontwikkeld, waarmee gebouweigenaren eenvoudig een beheersplan kunnen opstellen en uitvoeren voor het brandveilig beheren van hun woongebouwen. Deze leidraad is ontwikkeld naar aanleiding van een aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) om de brandveiligheid van woongebouwen in de gebruiksfase te verbeteren. De leidraad en e-module beschrijven o.a. de wettelijke kaders en de impact van menselijk gedrag en van rookverspreiding. Verder beschrijft de leidraad het opstellen en onderhouden van een beheersplan brandveiligheid tijdens het gebruik van het woongebouw. In de presentatie worden de leidraad, de e-module en andere hulpmiddelen zoals checklists verder toegelicht.

7 | Blussen met fluorvrij schuim

Jochem van de Graaff en Tijs Moonen

Fluorvrij schuim heeft andere eigenschappen dan het traditionele fluorhoudende schuim. Om fluorvrij schuim effectief te gebruiken moet er rekening worden gehouden met die veranderende eigenschappen. Wat zijn de verschillen? Hoe zorg je dat je hier effectief mee omgaat? H2K schrijft met de Gezamenlijke Brandweer aan een whitepaper over de ins en outs van het blussen met fluorvrij schuim. Dit whitepaper zal rond het brandweerevent gereed zijn. In de presentatie wordt een toelichting gegeven op het blussen met fluorvrij schuim en worden de achtergronden van effectieve blussing met fluorhoudend schuim toegelicht.

8 | Grote brand, grote spuit!

Rein Hulst, Kees Jong, Pieter Hoogeveen en Marijn van Eijsden

Een deelsessie over de toegevoegde waarde van bijzonder blusmaterieel met groot koelend vermogen en bijzondere inzetopties. Vertegenwoordigers van de luchthavenbrandwera Lelystad Airport, Rotterdam The Hague Airport en Amsterdam Airport Schiphol en Brandweer Noord-Holland Noord vertellen je graag meer over de ervaringen die ze hebben met de inzet van crashtenders en specialistisch blusvoertuig NHN bij grote branden, o.a. door te blussen met de telescoop HRET (High Reach Extendable Turret). Ontdek de strategieën, voordelen en aandachtspunten bij de inzet van deze giganten. Op basis van praktijkervaringen wordt er nader ingegaan op de meerwaarde, evenals de uitdagingen en overwegingen bij inzet. Krijg inzicht in de mogelijkheden, maar begrijp ook de onmogelijkheden. Hoe krijg je ze ter plaatse en waar moet je dan aan denken?

9 | Introductie Goedwerkgeverschap na dienstongevallen

Philippine Stevens en Ron de Wit

Weet jij wat er allemaal komt kijken als jou een ongeval overkomt? Of wat het van jou als leidinggevende vraagt als jij verantwoordelijk bent voor de afhandeling? In deze workshop nemen Ron de Wit (plv. commandant Brandweer Twente) en Philippine Stevens (directeur van het Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's) je mee aan de hand van een aantal voorbeelden. De veiligheidsregio's willen met goedwerkgeverschap na dienstongevallen per 2024 gezamenlijk optrekken op dit thema. Aanspraken worden leidend in plaats van de financiering (verzekerd ja/nee). De financiering wordt bovendien gezamenlijk opgepakt, mede door de oprichting van een Waarborgfonds. We vertellen je graag meer. Kom je ook?

10 | Leerlijnen energietransitie voor brandweerinstructeurs

Tom Hessels, Rijk Hofman en Gerard Holtkamp

De energietransitie plaatst de brandweer voor nieuwe uitdagingen. Deze uitdagingen loopt dwars door alle kerntaken van de basisbrandweezorg heen: brandbestrijding, hulpverlening en Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS). Daarom kiezen we in de leerlijn Energietransitie voor brandweerinstructeurs een praktische en thematische benadering. In deze workshop nemen wij de deelnemers mee in de opzet van deze leerlijn en sluiten wij af met een aantal proeven om beeld te krijgen van de praktijk van deze leerlijn.

11 | Futureproofing the Fire Services: (hoe) doen we dat?

Bas de Leeuw en Constance Jacobs

In juni 2023 heeft een groep van 19 brandweerofficieren uit geheel Europa het "Officers Development Program" gevolgd waarin nagedacht is over de toekomst van de brandweer. Hierbij is vooral gekeken naar een duurzaam perspectief. Niet alleen kijkend naar middelen, maar ook naar duurzaam personeelsbeleid. Tijdens deze workshop een presentatie van de opgedane ervaringen.

12 | Dynamisch Organiseren: Druk, druk, druk, maar waarmee?

Maarten van Ginkel en Geanne Vink, SQALE

Je ziet alle trends en ontwikkelingen in de samenleving. Je hoort over alle (landelijke, regionale en lokale) projecten die lopen om te verkennen welke gevolgen ontwikkelingen hebben voor de veiligheidsregio. Je realiseert je dat het accent in je werkzaamheden misschien wel verschuift. Doordat je er in mee moet en wilt gaan, heb je constant een gevoel van druk zijn. Maar hoe maak je dan de juiste keuzes? Hoe stel je prioriteiten en zorg je dat je niet overweldigd raakt? Adviesbureau SQALE heeft de methodiek van Dynamisch Organiseren ontwikkeld om teams en medewerkers daarin te helpen. Tijdens deze interactieve workshop ga je zelf ervaren hoe dat voelt én krijg je praktische tips mee.

13 | Verschillen in nazorg brandweermensen en aanbevelingen

Wytske Geense en Paulien Polderman

Brandweermensen krijgen in hun werk te maken met ingrijpende gebeurtenissen. Het vroegtijdig praten over schokkende ervaringen, erkenning en ondersteuning kan helpen bij de verwerking van deze gebeurtenissen. Veiligheidsregio's bieden daarvoor georganiseerde collegiale opvang. In praktijk blijkt dat er tussen de veiligheidsregio's grote verschillen zijn hoe beleid m.b.t. tot dit onderwerp is geborgd en vervolgens is vertaald naar de praktijk. Tijdens deze sessie wordt, n.a.v. onderzoek, dieper ingegaan op de verschillen in georganiseerde collegiale ondersteuning en factoren die hierop van invloed zijn. Om een koppeling te maken tussen onderzoek en praktijk zullen tijdens deze sessie praktijkervaringen en handvatten worden gedeeld en zullen aanbevelingen uit het onderzoek worden meegegeven.

14 | Handelingsperspectief Sprinklers

Arjen Barreveld en Joost Ebus

In veel gebouwen worden van (véél) grotere brandcompartimenten toegepast dan de reguliere bouwvoorschriften toestaan. Hiertoe wordt een sprinklerinstallatie toegepast welke een eventuele brand in een vroeg stadium detecteert en beheerst waardoor verdere brandontwikkeling wordt voorkomen.

De uiteindelijke blussing en nacontrole blijft echter een taak voor de brandweer. Er is vooralsnog echter géén standaard inzetprocedure voor het brandweer optreden bij een geactiveerde sprinklerinstallatie. Toch blijkt een brandweerinzet in een gesprinklerd gebouw tamelijk complex. Gezien de grote oppervlakten en hoogte van de ruimte is de locatie van de brandhaard lastig vast te stellen en te bereiken. De zichtcondities zijn vaak slecht en een effectieve blussing is niet altijd vanzelfsprekend. Daarnaast kunnen er risico's aanvullende ontstaan als gevolg van het niet op het juiste moment of niet op de juiste wijze uitschakelen van een (deel van de) sprinklerinstallatie. Dit is de aanleiding geweest om een handelingsperspectief voor het repressief optreden van brandweereenheden bij incidenten met een sprinklerinstallatie te ontwikkelen.

15 | De ontbrekende brug tussen risico- en crisisbeheersing

Marjolein Verberne en Jolande van Balen

De Operationele Risicometer is een innovatief project van de veiligheidsregio's Utrecht, Midden- en West-Brabant, Zeeland, Zuid-Limburg, het LOCC en NIPV. Het is een methodiek dat op basis van slimme rekenregels de analist in een VIC(K) of de CaCo alerteert bij actuele dreigingen. De dreigingen waar het om gaat worden in een pop-up weergegeven op een geografische kaart via GEO4OOV. Er is nu een demo beschikbaar voor het scenario hoogwater. De komende maanden wordt de Operationele Risicometer verder doorontwikkeld en samen met (potentiële) gebruikers getoetst in de praktijk. Ook wordt gekeken naar nieuwe scenario's, zoals natuurbrand. In onze deelsessie nemen we je graag mee in de laatste ontwikkelingen en gaan we graag in gesprek over hoe de operationele risicometer jou, als risico-analist of CaCo, kan helpen in je werk en zo beter voorbereid te zijn op een potentiële crisis of deze zelfs kan voorkomen.

16 | Risicogericht werken in de praktijk

Mariska Achtereekte

Bij risicogericht werken staan de risico's centraal en wordt nagedacht over de wijze waarop die risico's beïnvloed kunnen worden en hoe het bewustzijn over veiligheid te vergroten. Via een integrale, proactieve aanpak denken de veiligheidsregio's oplossingsgericht mee met maatschappelijke opgaven in de leefomgeving en de risico's die deze opgaven beïnvloeden. Sinds de vaststelling van de 'Visie Risicogerichtheid – Samen zorgen voor echte coproductie' in 2015 werken veiligheidsregio's aan de verdere doorontwikkeling van het gedachtegoed. Van veiligheidsregio's vraagt het een veranderproces om deze (relatief) nieuwe manier van werken eigen te maken. Door de komst van de Omgevingswet is deze ontwikkeling zelfs noodzakelijk. Alleen zo kan een adequate invulling gegeven worden aan de advisering rond de inrichting van de fysieke leefomgeving ('ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'). Het landelijk programma Risicogerichtheid is erop gericht dit veranderproces binnen regio's te ondersteunen door kennisuitwisseling over dit onderwerp en het ontwikkelen van enkele concrete producten (zie ook Landelijk Programma Risicogerichtheid - BrandweerNederland.nl). Via diverse praktijkvoorbeelden zal duidelijk worden wat het landelijk programma Risicogerichtheid inhoudt en wat de meerwaarde van risicogericht werken voor de veiligheidsregio's is.

Overzicht (deel)sessies BWE 2023 – Donderdag 12 oktober 2023

Plenair | De kracht van de brandwacht

Gerard Bouwmeester

Dit jaar sloegen de Nationale Ombudsman, de Nationale Rekenkamer, de Sociaal-Economische Raad en Herman Tjeenk Willink himself alarm over de Nederlandse publieke sector. Ons land loopt vast, in beleid, in goede bedoelingen, in regeltjes. En vooral in een gebrek aan uitvoeringskracht. Ik denk dat Nederland wel wat meer brandweermindset kan gebruiken en wil op het BrandweerEvent met jullie praten over hoe we het geheim van de brandweer nog meer kunnen uitdragen en anderen kunnen inspireren om Nederland beter te maken met 'de kracht van de brandwacht'.

17 | Treinincident Voorschoten

Sander Lepelaar, Arno Mantel en Eric Vreugdenhil

Op 4 april vond er een treinongeval plaats in Voorschoten. Deze presentatie gaat over het verloop van het treinincident gezien vanuit de meldkamer en plaats incident door de ogen van de OvD.

18 | Ontdek de mogelijkheden van ChatGPT voor brandweezorg en crisisbeheersing

Sandra McEwan, Guido Leegemate, Jolande van Balen en Paul van Dooren

Als AI-model getraind door OpenAI, is ChatGPT een revolutionaire technologie die de manier waarop we met computers communiceren verandert. In deze presentatie leer je wat ChatGPT is, wat de mogelijkheden zijn en wat de uitdagingen zijn van deze technologie voor professionals in de brandweezorg en crisisbeheersing. We zullen ingaan op de manier waarop ChatGPT mens en technologie samenbrengt en hoe dit de werkzaamheden van crisisbeheersers en brandweerprofessionals kan ondersteunen. We bespreken de voordelen en de mogelijke risico's en bieden concrete voorbeelden van toepassingen in de praktijk. Als je wilt weten hoe ChatGPT een rol kan spelen in de toekomst van crisisbeheersing en brandweezorg, dan is deze presentatie voor jou! We nodigen jou uit om deel te nemen en samen te ontdekken hoe deze technologie ons kan helpen om beter te reageren op noodsituaties en betere beslissingen te nemen in tijden van crisis.

Bovenstaande tekst is gegenereerd door ChatGPT! De workshop wordt georganiseerd door: iNowit.

19 | Leren van praktijk branden, het belang van samenwerken tijdens onderzoek!

Roy Weghorst en Robert van den Ende

Incidenten geven vaak een inzicht in een prestatie van een gebouw. Samen kijken naar de impact van de brand, de inzet van de brandweer en de staat van het gebouw kan ons veel vertellen over de situatie in de praktijk in vergelijking tot de eisen in het BB. Deze workshop gaat in op een aanpak van zo een samenwerking. (zal samen zijn met Brandweer AA en misschien ook met Troned waar een deelonderzoek heeft plaats gevonden).

20 | Toenemende rol van data en informatie bij de besluitvorming

Henry Oudshoorn en Robbert Heinecke

Er is steeds meer data beschikbaar voor de overheidshulpdiensten, hoe kunnen we dat bruikbaar inzetten t.g.v. hulpverlening en veiligheid? Het Multidisciplinaire Intelligence Center (MIC) van de Veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Zuid Holland-Zuid en de Gezamenlijke Brandweer heeft een beslissingsondersteuning ontwikkeld, waarbij beslissers t.b.v. de incident- of crisisbestrijding de gevalideerde need-to-know informatie krijgen met daarbij gerichte adviezen.

Zo kan elke beslisser tijdens de incidenten- of crisesbestrijding voorzien worden van op maat aangeleverde adviezen op het juiste moment op de voor die functionaris gewenste manier.

MIC vraagt andere regio's of crisispartners ook nadrukkelijk om samen te werken aan de doorontwikkeling van dit informatie-ondersteund optreden.

21 | Op de grens van ons kunnen

Hans Hazebroek en Paul Monden

Op 31 januari rukt de brandweer uit voor een brandje op een binnenplaats aan De Wiltstraat in Arnhem. Binnen het eerste half uur wordt opgeschaald naar "zeer grote brand" en GRIP 1. Bij dit incident in het dichtbebouwde gedeelte van Arnhem zijn uiteindelijk twee doden te betreuren en zijn tientallen woningen ontruimd. De bestrijding van deze complexe brand vroeg veel van de ingezette mensen én van de organisatie. OvD Paul Monden en HOvD Hans Hazebroek delen in deze deelsessie hun persoonlijke ervaring én reflectie op deze brand en de brandweerinzet.

22 | (Brand)veilige klimaatadaptatie

Lana Garrels

Het klimaat verandert – ook in Nederland. Wij merken de gevolgen van klimaatverandering steeds vaker. Diverse voorbeelden, zoals de watersnood in Limburg in 2021 of de toename van natuurbranden in Nederland en Europa, drukken ons met de neus op de feiten. We moeten voor de impact van klimaatrisico's minder kwetsbaar worden en daarom wordt er versneld ingezet op het klimaatadaptief maken van gebouwen en omgeving.

23 | Brand blus je met data

Daan Adriaans en Willem Jan Vierbergen, ESRI

Informatievoorziening is een kritische succesvoorziening in brandweezorg en crisisbeheersing, zo stelt de RCDV. De juiste data op de juiste plek helpt processen te versnellen en stelt de mens in staat betere besluiten te nemen. Die data bevinden zich echter vaak op verschillende plekken, bestaan in verschillende formaten en komen van verschillende afdelingen. Ze hebben echter vaak wel één overeenkomst: een locatiecomponent.

In deze sessie tonen we hoe de kaart u helpt verschillende data te combineren, analyseren en visualiseren. Zo helpt de kaart u samenwerken met alle stakeholders en biedt hij u een beter handelingsperspectief.

24 | De nieuwe ELO: van CumLaude naar Canvas

Leo de Bruijn en Jip Nauta

Leo de Bruijn (implementatiemanager ELO/LMS) en Jip Nauta (implementatiebegeleider ELO/LMS voor de Veiligheidsregio's) nemen je mee in het traject van de implementatie van Canvas en lichten een tip van de sluier op van de werking en look-and-feel voor vakbekwaam worden.

25 | Wendbare crisisbeheersing. Wen er maar aan!

Laurens van der Varst en Camille Michel

De crises stapelen zich op. Naast flitsrampen hebben we te maken met andersoortige en langdurige crises. De wereld van crisisbeheersing verandert onder invloed van klimaatverandering, maatschappelijke polarisatie en data en technologie. Afgelopen jaar voerde NIPV in opdracht van de RCDV een Toekomstverkenning Crisisbeheersing uit. In de workshop delen de onderzoekers hun belangrijkste bevindingen en staat de vraag centraal 'Wat neem jij mee op expeditie voor de crisis van de toekomst?'. Ook zal vanuit de Vakraad Risico- en Crisisbeheersing inzage worden gegeven in hun toekomstagenda: hoe anticipeert de Vakraad op toekomstige crises?

Rapport en podcast: <https://nipv.nl/toekomstverkenning-crisisbeheersing/#rapport>

26 |

27 | Focus op (het belang van) de ploegchef/postcommandant

Karin Dangermond en Wendy van Middelkoop

Zelf wisten ze het natuurlijk al lang, maar nu blijkt het ook uit verschillende onderzoeken: ploegchefs/postcommandanten vormen een sleutelrol binnen de (vrijwillige) brandweer. Leidinggeven in de ploeg is cruciaal bij zoveel zaken. Tijdens deze workshop worden de belangrijkste inzichten uit onze onderzoeken gedeeld en gaan we in op hoe we met het vakbekwaamheidsadvies de veiligheidsregio's - en de ploegchefs/postcommandanten zelf - kunnen ondersteunen.

28 | De Weg naar Inzicht: Kerncijfers Brandweer

Kim de Valk, Ron de Wit en Vera Oosterveen

Tijdens deze interactieve sessie word je meegenomen in de Kerncijfers brandweer. Welke inzichten en trends zijn, dankzij de landelijke kerncijfers, zichtbaar geworden? Welke weg hebben we al afgelegd en welke hobbels zijn we onderweg tegengekomen? Wat is er op dit moment al beschikbaar en wat zijn de plannen voor de toekomst?